

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI VEGYESTARTALMU HETILAP

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRAK:</p> <p>Egész évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ</p> <p>Dr. GAAL ENDRE.</p>	<p>Megjelenik minden vasárnap. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal:</p> <p>Dr. Gaal Endre lakásán (Szvoboda József-ház, Csikszereda), hová a lap szellemi részét illető közlémények, hirdetések, előfizetési díjak stb. küldendők. Hirdetési díjak előre fizetendők.</p>
---	--	--	--

„Nem pártkérdés”.

A nemzeti munkapárt 17-iki értekezletén részleteiben is letárgyalta és általánosságban végleg elfogadta a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslatot. Ennek a nagyjelentőségű és nagyszabású törvényalkotásnak sorsa tehát biztosítva van. Gróf Khuen-Héderváry Károly kormányának és a nemzeti munkapártnak jutott az a dicsőség, hogy ezt a kitünő és a magyar jogszolgáltatás viszonyait gyökeresen megjavító nagy kodifikációs munkát végre tétő alá hozhatta. A párt tagjai, midőn a mai értekezlet után elszórtak, a jól végzett munka benső megelégedésével tehettek.

Am volt az értekezletnek még egy érdekes és nagyon nevezetes mozzanata, mely legfényesebb bizonyossága, hogy a párt és a parlament vezetése milyen bölcs, céltudatos kezekben van.

Ismeretes, hogy a pártértekezlet a polgári perrendtartás 31-ik szakaszának szövegét, nem tette pártkérdéssé, hanem nyílt kérdésként hagyta. Ez annyit jelent, hogy szavazhatnak kiki a meggyőződése szerint arra a szövegre, melyet az igazságügyi bizottság, vagy arra, a melyet az igazságügyi miniszter ajánlott és a kormány magaévá tett. Ez elintéztet dolog volt két nap óta. A kérdés bár fontos és sokféle érdeket érint, nem olyan természetű, mely a párt politikai irányát vagy célját érinti.

Az értekezleten a napirend előtt felszólalt Tisza István gróf, a pártnak ünnepeit és oszlopos tagja és jól átgondolt felszólalásával alkalmat adott Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnöknek arra, hogy igazi államiérői nyíltsággal és közvetlenséggel végtelmen eloszlassa azokat az aggodalmakat, melyeket ez a nyílt kérdés egyesek lelkében hátrahagyott és a melyre a párt ellenségei nagyon kalandos terveket alapítottak. Tisza István gróf beszédével igazán nagy hálára kötelezte a kormányt és pártot. — Ő azt kívánta, hogy ez a kérdés úgy tisztáztassék, hogy megoldása sem fullánkot, sem keserűséget ne hagyjon hátra. Nos a miniszterelnök mai nyilatkozatával, melylyel Tisza István gróf beszédére választott, ezt a célt tökéletesen elérte.

A miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány bizonyos érdekkörök kielégítése vagy inkább lecsendesítése érdekében a vitás szakasz olyan szövegében állapodott meg, mely hivatva van minden érdeket a legjobban kielégíteni és ezt az álláspontját fenn is tartja. De egyetlen párttagtól sem veszi rossz néven, ha ebben a kérdésben a kormány ellen szavaz. Mert sokkal fontosabb érdek, hogy jó lélekkel, őszinte meggyőződéssel szavazzon mindenki arról a törvényről, mint hogy egyes párttagokra nyűg legyen a pártfegyelem egy részletkérdésben, a mikor egy ilyen alkotásról van szó. Szavazhat tehát mindenki meggyőződése szerint, ebből semmi következés nem háramlik rá sem a párttal, sem a kormánnyal szemben. Szavazhat jogási vagy szociális vélekedése vagy társadalmi érdekköre szerint. Ez nem olyan kérdés, mely a párt nagy politikai céljait és hivatását érintené.

Az a keresetlen nyíltság, melylyel a miniszterelnök a kormány álláspontját jelezte és a tolerancia, a mely az ellenkező vélekedésnek a párt kebelében szabad utat nyitott, igazán nemes, de egy-

uttal jól átgondolt fel fogása a pártfegyelemnek. Ez a fel fogás méltó egy olyan párt vezéréhez, mely gondolkodó és céltudatos politikuskok tábora. Ebben a fel fogásban megnyilatkozik az igazi államiérői előrelátás, a komoly gondolkodás és meggyőződés iránti tisztelet és az elszántság és határozottság, mely egyedül a párt nagy hivatását tartja szem előtt.

A miniszterelnök egy ízben úgy nyilatkozott, hogy valamint a muliban nem volt, úgy a jelenben sem lesz nála gyorsabb lábú ember, ha programjának egy pontját nem tudná megvalósítani. Ezt a nyilatkozatát mai szavai gyönyörű harmóniában egészítik ki. A kormány ebben a kérdésben megtartja álláspontját, de a kit meggyőződése arra indít, minden bántó konzekvencia nélkül leszavazhatja. Ennél a javaslatnál nem egy paragrafus a fontos, hanem az egész nagy törvényalkotás. És a nemzeti munkapártnak nem az a feladata, hogy egyes, egyébként bármily jelentős, részletkérdésekben a pártfegyelem igáját éreztesse tagjaival, hanem, hogy megvalósítsa programját és feladatát.

A nemzeti munkapártnak a nemzet azért adott többséget, hogy megszilárdítsa és megerősítse a hatvanhetes közjogi alapot, azok után a khaotikus állapotok után, melyekbe ez az alap és az ország kormányzása került. A másik nagy hivatása pedig, hogy helyreállítsa, fenntartsa és biztosítsa az ország normális kormányzását. Evvel a két nagy céllal szemben minden egyéb kérdésnek csak másodrangú szerep jut. A kormánynak és elsősorban a miniszterelnöknek a feladata úgy vezetni a pártot és a parlamentet, hogy ezt a feladatot teljesíthesse. — Semmi sem volna végtetesebb, mint kisebb-nagyobb részletkérdésekkel, mások érzékenységének még feleslegesebb érintésével ezeket a nagy célokat háttérbe szorítani.

A miniszterelnök állásfoglalásában bölcsesség nyilatkozik meg és erő: a kormányérői és a pártvezér céltudatos, meg nem ingatható ereje.

Am ha némelyeknek különösen gyönyörűsége telnek a parlamenti és pártéleti szörszál-hasogató magyarázataiban, azokat talán megnyugtathatjuk egy nagyon érdekes praecedenssel. Tisza Kálmán tudvalevően a vegyes házasságról szóló törvényjavaslatot szintén nem tette pártkérdéssé. Reábizta a szabadelvűpárt tagjaira, hogy szavazzanak tetszésük és meggyőződésük szerint. — Az ellentétek, melyek e javaslat körül keletkeztek, nagyjában hasonló gondolkodásbeli különbségek szerint keletkeztek. Csak hogy ez a javaslat Tisza Kálmán kormányának és a szabadelvű pártnak életében hasonlíthatatlanul nagyobb politikai szerepet játszott, mint a polgári perrendtartásnak egyik szakasza. A vegyes házasságból — tudjuk — nem lett törvény, de Tisza Kálmán még hét esztendeig kormányzott.

Őszi lódíjazásaink.

Irta: Gegesi Kiss Ernő.

Mint jelen működésben minden évben, ez évben is megkértem a főispán urat, mint a vármegyei lótenyésztési bizottság elnökét, eszközöljön ki vármegyénkben rendezendő lódíjazásokra a földmivelügyi miniszter úrtól államsegélyt. Készségesen tett eleget öméltsága kérésemnek s kieszközölt e célra 800 korona

államsegélyt. Ehhez az összeghez kértem még a vármegye magánjvai igazgatóságától is, honnan az alispán ur szives közbenjárására 400 korona lett kiutalva.

Főispán ur másnemű elfoglaltsága miatt engem bizott meg, hogy a díjazásokat előkészítsem s azon őt helyettesítem.

Ezen díjazások eredményéről az alábbiakban számolhatok be a nagyérdemű gazdaközönségnek.

A díjazások helyét mint ezt a megelőző években is tettük, oly községekben állapítottuk meg, melyek közül egyikben állami fedezetteti állomás a többiben pedig községi men van elhelyezve. Tettük ezt különösen azért, hogy lássuk, van-e eredménye azon agitációnak, melyet 6 év óta kifejteni igyekeztem az iránt, hogy olyan községekben, hol addig men nem volt, de a kanca anyag némileg bár megfelelő 1-1 drb az erdélyrezi miniszteri kirendeltség által tenyész használatra ingyen adott men helyeztessék el, olyképpen, hogy a községet a men beszerzés semmivel se terhelje. Az állami fedezetteti állomással bíró községek közül a díjazást Csátószegre, az ingyenes kirendeltségi ménekkel ez idő szerint ellátott 15 község közül Csikszentdomokosra és Gyergyóújfaluba tüztük ki ez évben.

A kellőleg közhírré tett hirdetményekben mindenütt 4 díj volt hirdetve és pedig I. díj 150 korona a legjobb anyakanca után szópós csikóval, II. díj 120 korona a legjobb 1907. év járatu, III. díj 80 korona a legjobb 1908. év járatu és IV. díj 50 korona az 1909. évjáratu legjobb csikó után, kikötve, hogy a csikók a kiállító gazda saját nevelésű képeztek. — Előrelátásból és pedig amint az eredmény megmutatta nagyon helyesen, beletétezt a hirdetménybe, hogy amennyiben fenti évjáratu lovak megfelelő mennyiség és minőségben fel nem vezetettnek a bíráló bizottságnak joga legyen a díjaknak a felhajtás szerinti megváltoztatásához, az 1-1 helyre kitűzött 400 kor. összidj azonban minden esetben legyen kiadandó. Az 50 holdnál több birtokkal rendelkező gazdáknak a rendelkezésre álló csekély összegnél fogva pénzdíjak nem helyeztettek kiállításba.

A díjazásokra meg lettek hívva a vármegyei és a gyergyóvidéki gazdasági egyesületek, a főszolgabíró urak, a méntelep parancsnokság s a vármegyei lótenyésztési bizottság mind a 32 tagja is; sajnos azonban, hogy csak a főszolgabírák, a méntelep parancsnok s a vármegyei lótenyésztési bizottság igen tisztelt tagjai közül Bartalis Ágost, Bara János és Kopac Lukács urak jelentek meg, s voltak szívesek a bírálat fárasztó munkájában részt venni!

Folyó hó 3-án díjazás volt Csátószegen, hova 41 kiscgazda összesen 89 drb lovat vezetett fel. Itt a bíráló bizottság állott, elnöklet alatt Bartalis Ágost főszolgabíró, lótenyésztési bizottsági tag és Mensik Károly méntelep parancsnokból.

A díjak egyhangulag az alábbi kis gazdáknak ítéltettek oda:

100 korona Zsók József csikmenasági lakosnak legjobb csikós kancája után.

80 korona Beke Gábor csikszentsimoni lakosnak legjobb 1907. évi csikója után.

70 korona Darvas Gábor csikszentmártoni lakosnak legjobb 1908. évi csikója után.

60 korona Korodi János csátószegi lakosnak 1908. évi csikója után.

40 korona Erős János csátószegi lakosnak 1908. évi csikója után.

30 korona Bors István csátószegi lakosnak legjobb 1909. évi csikója után.

20 korona Bajna Ferenc csátószegi lakosnak 1909. évi csikója után.

Különös dicséretre érdemesnek találta a bizottság Zsók Istvánt, ki gazdálkodásban használt 2 kancája után nevelt négy drb jöminőségű csikóját is bemutatva, példát adván ezek eltérően, hogy »kabala hámba nem való« a rendes használat dacára kancáit gondozás és okszerű takarmányozás mellett, miként teheti a mén kellő megválasztása mellett csikóztatás útján is egy nagy jövedelmi forrássá.

Dicséret illeti Darvas Gábort is küllem, szín és nagyságban egyenlő 2 drb 1908. évbeli jó csikójáért.

Ez évben Csátószegre díjazásra felvezetett lovak minősége jóval felülhaladta a múlt évi alsíki díjazáson bemutatott állományét, úgy, hogy a bizottság örömmel állapította meg nemcsak a szemmel látható haladást, de azt is, hogy a gazdák kezdik megválasztani tudni, a rendelkezésre álló állami mének közül kancájukra correctornak alkalmasokat. Évek óta igyekszünk különben e téren gazdáinknak azzal lenni segítségére, hogy fedezetteti állomásainkra a sepsiszentgyörgyi méntelep anyagához képest, a telepről mindig a lehetőség szerint, a viszonyainknak leginkább megfelelő méneket kérjük kiadatni.

Folyó hó 4-én Csikszentdomokoson tartott a díjazás. A bíráló bizottság tagjai elnökletem alatt voltak, Mensik Károly százados, Márton László szolgabíró és Bara János lótenyésztési bizottsági tag.

E községben 6 év óta működik kirendeltségi ingyenes mén, ez idő szerint már a második. Az első mely itt 4 évig működött 2 év óta már Békáson van. A szomszédos Jenőfalva, Karczfalva és Dánfalván is vannak kirendeltségi mének, vidékről azonban aránylag csekély számban volt felhajtás. Felhajtott összesen 37 kiscgazda által 99 drb ló.

Örömmel lehetett a felhajtott anyagon különösen az 5 évnél fiatalabbakon látni, hogy mit teszen egy a kanca állományhoz jól megválasztott községi mén, mennyire kifizeti a tartással járó csekély áldozat magát, amit fényesen bizonyított be, az anyjuknál sokkal jobb és korrektebb állású növendék állomány, melyen már feltétlenül észrevehető az apa nemes vonásai, sőt mi több az egész állományon megállapítható volt az apa jellegzetessége s némileg már a községi tenyésztet egyöntetűsége is.

A bíráló bizottság a következő díjakat adta ki:

100 korona Márton János csikszentdomokosi lakosnak legjobb csikós kancája után.

Nevezetett különösen megdicsérte a bizottság azért is, hogy 2 drb használati kancája után, melyek egyike a másiknak a csikója, felvezetett 5 drb jó csikót, melyek apáról majdnem mind testvérek lévén, alapját képezhetnének egy nagyobb lótenyésztésnek is.

50 korona Bács Tamás csikszentdomokosi lakosnak csikós kancája után.

60 korona Kanc József csikszentmihályi lakosnak 2 drb teljesen egyforma legjobb minőségű 1907. évi születésű fakó kanca csikója után.

30 korona Balla András csikdelnei lakosnak 1907. évi csikója után.

40 korona Sándor János csikszenttamási lakosnak 1908. évi csikója után.

30 korona Szopos Ferenc jenőfalvi lakosnak 1908. évi csikója után.

20 korona Antal Ferenc csikmadarasi lakosnak 1908. évi csikója után.

30 korona Karda Mihály csikszentdomokosi lakosnak legjobb 1909. évi csikója után.

20 korona Antal Dénes csikmadarasi lakosnak 1909. évi csikója után.

20 korona Hajnó L. Ferenc csikszeredai lakósnak 1910. évi csikója után.

Folyó hó 5-én a díjazás Gyergyóújfaluban tartatott, hol szintén 6 éve van már ingyenes kirendeltségi mén, ez idő szerint a második s a szomszédos Tekerőpatakon, Gyergyószentmiklóson ugyan ez az eset, sajnos azonban Csomafalváról a mént 2 évi tartás után az előjáróság visszaadta, holott annak a ménnek igen jó csikóit láthattuk a díjazáson. 2 községi mén van Szárhegyen s állami fedezetési állomás pedig a közeli Alfaluban és Ditróban.

Határozottan mondható, hogy e díjazásra felhajtott anyag volt a legjobb, annyira, hogy az ott látott csikók és növendékek között nem egy drb mondható abszolút értékűnek is.

Miként a múlt évben a tekerőpataki díjazáson úgy itt is láthattuk s örömmel szemléljük a tekerőpataki értelmes kisgazdák sok szép növendék lovát s csikóját, melyek a felhajtott anyag elitjét képezték s feltűnő, majdnem egyöntetű arab jellegű, jó küllemű, edzettségük s erős szervezetükkel, mely nemes tulajdonságaikat a 4 évig ott elhelyezve volt s kirendeltségi tulajdonságait tevéő Sagya származása ingyenes méntől örökölték, tüntek fel. E község e téren már oly uton halad, hogy ha a helyes irányt el nem téveszti, még 1—2 jó mén használata után, nemcsak, ami most is van, igen jó géppuska alá való katona lovat, de jó minőségű s nagyon értékes kis jukker és poló lovat is produkálhat. E községben a messze jövőbeli célom éppen ez volt, mikor ott a Sagyát felállítottuk.

Örömmel győződtem meg e díjazáson, hogy a kitűzőt célhoz egy jó lépéssel ismét közelebb jutottunk.

Pénzbeli jutalomban vagyoni helyzetükre való tekintetből nem részesülhettek Molnár Márton tekerőpataki, Bajkó Gyula ditrói, Forika Ágoston tekerőpataki és Egyed Máté gyergyóújfalui lakosok. Külön dicséret illeti őket. Molnár arajjellegű 2 anakancájáért s ezek után nevelt szép 4 csikójáért, Bajkót angol félvér jellegű kancája és csikójáért, Egyedet pedig egy drb kirendeltségi mén után nevelt, 4 éves, jóminőségű mén csikójáért. Fogadják nevezettek e helyen is a bíráló bizottság elismerését.

A díjak itt is egyhangulag az alábbiaknak ítéltettek oda:

100 korona Csergő Dénes szárhegyi lakósnak, csikós kancája után.

60 korona Gál Sándor alfalui lakósnak csikós kancája után.

30 korona Fülöp Albert tekerőpataki lakósnak szintén csikós kancája után.

50 korona Borsos Gergely alfalui lakósnak 1907. évi csikója után.

50 korona Ferenci Ferenc tekerőpataki lakósnak 1908. évi csikója után.

30 korona Bokor János tekerőpataki lakósnak;

20 korona László István ditrói lakósnak szintén 1908. évi csikói után.

30 korona Bálint Albert tekerőpataki lakósnak 1909. évi csikója után.

20 korona Molnár Ignác tekerőpataki lakósnak;

10 korona Lörinc Ignác alfalui lakósnak ugyancsak 1909. évi csikói után.

Minden egyes díjazáson a díjakot nyilvános magyarázat mellett adtuk át az illetőknek s rövid beszédben igyekeztem a gazdaközöniséget a lötenyésztésre tölem telhetőleg buzdítani!

Hálás köszönetemet tolmácsolom e helyen a kedvezőtlen időjárás dacára állataikat mindnyájunk részére okulással a díjazásokra felhajtott gazdáknak s a bírálat nehéz munkájában résztvevőknek is.

Végül engedje meg a nagyérdemű gazdaközöniség, figyelmébe ajánlanom, hogy a jó származó jó kanca csikót eladni végzetes hiba; tartsák meg azt s megválasztva hozzá leginkább megfelelő mént, mérsékelt használat mellett fordítsák a kancákat tenyésztésre; mert bármennyire élünk is a léghajó és automobil korszakában a jó és szép lónak meg van és meg lesz az ára mindig s az okszerű lötenyésztés beláthatatlan időnkig megérdemli a fáradságot s megadja a gazdának a tekintélyes hasznát. A jó ló tenyésztése kifizeti magát, a hibás, főleg átörökítő hibákkal teli ló pedig ámbár, hogy épp annyit eszik mint a jó, nem érdemli meg a vesződséget.

Mohamed a világ nemes lötenyésztését megalapozó próféta az izlam követőinek bib-

liájában a Koránban canonicus bűnnek minősíti aki kanca lovat elad, s a többek között azt mondja hívőinek, hogy »Allah annyi bűnöd bocsájta meg, a hány szem árpát étetsz meg naponta csikóddal«. Ezzel s az ehhez hasonló kijelentéseivel tette a vallásos arab nemzet terméketlen köves hazáját a nemes ló honává s az arab lovat az egész művelt világ összes lófajtáinak ősapjává s megteremtőjévé.

Ami viszonyaink között gazdáinknak az amugy is keleti származású székely kancákra az arabfajta méneket ajánlom, ajánlom pedig eddigi tapasztalataim alapján s különösen az ez évi s főleg a gyergyóújfalui díjazásokon látottak után.

Egyelőre ne ábrándozunk nagy lóról, fokozatosan emeljük csak a magasságot s azt is, ami görbe patriánkban csak egy bizonyos hártárig, de törekedjünk előbb a hibák s legelőszőr s főleg a használati és tenyésztési hibák kiküszöbölésére kitalálással, tanulással s vszszorgalommal, előttünk lebegvén, mint ideál a nemes arab ló kepe.

Lehetetlen e sorok után egy kis kitérésrel meg ne emlékeznünk a székely kirendeltség vezetőjének, Kis Ernő főerdőmérnöknek érdemeiről, a ki fanatikus hittel, s akadályokat nem ismerő energiával dacol és küzd a székely gazda maradi felfogásával szemben.

Nagyrészt az ő munkásságának köszönhető az a haladás, hogy a székely ember már eleve nem zárkózik el minden újítás elől, mert megtanulta sok üdvös és bevált tanácsából hallgatni az okosabbak szavára. — Mi örömmel üdvözljük őt, s nehéz munkájában csak kitartást kívánunk neki. A székely nép bár értelmes és kiválóan fogékony, de újításokra nem hajló, a ki mégis a jót és hasznosat bármiféle leleményességgel bele tudja tudja diktálni, az hasznos szolgálatot végez.

Közgazgatási bizottság ülése.

A közig. bizottság november havi ülését f. hó 14-én tartotta meg Gyalóky főispán elnöke alatt.

Tárgysorozat előtt bejelentette elnöklő főispán a bizottságnak, hogy egy a pénzügyigazgatóság, illetve pénzügyi palota kérdésének sürgős elintézésére, mint a vármegyére alkalmatlan vasúti menetrend megváltoztatása iránt a szakminisztereknél a legmesszebbmenő lépéseket tette meg, s mindkét ügyben kedvező ígéretek hozott, úgy, hogy a kérdéseket sikerülni fog rövid idő alatt kedvezően elintéztetni.

Alispán bejelentette szintén tárgysorozat előtt, hogy a bizottságnak a csikustanádi és csikszentkirályi csendőrség felállítása tárgyában benyújtott kérésére a miniszter elutasító választ adott.

T. Nagy Imre b. tag indítványára ki-mondotta a bizottság, hogy a csikszentkirályi csendőrség felállítása iránt újlag kérelmez.

Az előadók rendes ügydarabjaikat terjesztették elő, s ezek között nagyobb vitát provokált Bartalis Agoston fegyelmi ügye. Az elmúlt választások alatt ugyanis egy pesti könyvkiadó s pesti lap képviselői és alaptalan támadásokkal illette a káoszalcsiki járás főszolgabíráját. Bartalis főszolgabíró akkor — bár a vádak neveltségesen rosszhiszeműek és alaptalanok voltak, minthogy ugy tisztviselői minőségét, mint egyéni integritását támadták, sajtópert indított a cikkek szerzője ellen. Az alispán, mint elsőfoku fegyelmi hatósága a fegyelmi eljárásnak lefolytatását a sajtóper lefolyásáig függőben hagyta, Bartalis főszolgabíró ellenben kérte a közig. bizottságot, hogy egy hosszán tartó sajtóper lefolyásáig őt fegyelmi alatt ne hagyja, hanem attól eltekintve bírálja el a saját maga ellen kért fegyelmi ügyet. — A bizottság hosszabb yita után, a melyhez különösen Fejér Sándor, Bocskor Béla dr, Fodor Antal dr, T. Nagy Imre, Nagy Béni dr. és Jeney László szóltak hozzá, arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Bartalis főszolgabíró által indított sajtóper végéig mégis bejárja, mert annak eredménye befolyással van a fegyelmi ügyre, míg a büntetőper adatai nélkül a kellő bizonyítékok hiányában esetleg olyan fegyelmi határozatot hozhatna, a melyik

ellenkezne a későbbi bűnper irataival. A közig. bizottság belátta ugyan, hogy a Bartalis ellen nyilvánosan sajtó útján elmondott képtelenségek, csupán rosszindulatú politikai hajtsza szüleményei, s ennek kifejezést is adott, de éppen a Bartalis főszolgabíró érdekében lejártható fegyelmi eljárás helyes keresztülvittele érdekében látta szükségesnek így határozni.

A bizottság ülése délután 1 órakor ért véget.

HIREK.

— **Lövész-egylet megalakulása.** F. hó 13-án tartották meg egy megalakítandó lövész-egylet előértekezletét, melyen elhatározták, hogy az egész vármegyében felhívásokat bocsátanak ki az egyesületbe való belépésre. Ha a felhívások a kellő eredménnyel járnak, az egyesület azonnal megalakul. Az előértekezleten jelen voltak: Fejér Sándor alispán, Szentpály Gábor honvédőrnagy, Szász Lajos főjegyző, dr. Györgypál Domokos tiszti fő-ügyész, Révész Gyula törv. főállatorvos, Debreceni főhadnagy, dr. Ujfalusi Jenő polgármester, dr. Élthes Gyula vm. aljegyző, Szemere László közig. gyakornok és még többen. Az értekezlet Szemere Lászlót megválasztotta jegyzőnek, ki a felhívásokat is kibocsátja. E felhívásoknak már eddig is igen nagy eredménye van, úgy, hogy remélni lehet, hogy az egyesület es évben megalakul.

— **Uj vivőmester.** Magvassy Lajos jó nevű vivőmester városunkba érkezett és itt tanfolyamot nyitott. Városunk intelligens ifjúsága már a nyáron résztvett Carlo de Palma kitűnő vivőiskolájában s most fokozódó érdeklődéssel viseltetik az új tanfolyam iránt. Felhívjuk az érdeklődők figyelmét a nemes sport iránt.

— **Hymen.** Petres Erzsikét eljegyezte Adorján István Csikszeredában.

— **Kasszafurók Karczfalván.** Folyó hó 12-ére virradólag a Csikszeredai Takarékpénztár karczfalvi fiókintézetének Wertheim-szekerényét eddig ismeretlen tettesek nagy ügyességgel kifurták s az abban talált 2309 korona készpénzt magukhoz véve, nyomtalanul eltűntek. — A kasszafurást reggel Lőrincz István könyvelő vette észre, ki elsőnek menvén be a pénztárba, az ajtókat nyitva találta. A Wertheim szekrény előtt egy összesároztott szék volt s erre felállva, észrevette, hogy a pénzszekrény teteje ki van furva s kis vizsgálódás után a kasszáknak alsó részén is furást talált. — Az esetről azonnal jelentést tett s a megtartott vizsgálat 2309 korona készpénzhiányt talált. — Az ismeretlen tettesek után a csendőrség erélyesen nyomoz s hir szerint biztos nyomon jár.

— **Az Agrár takarékpénztár részvénytársaság** csikszeredai fiókintézete a 4%-os magyar koronajáradék folyó évi december hó 1-én esedékes szelvényeit már folyó (november) hó 20-tól kezdődőleg levonás nélkül beváltja.

— **Tűzoltóink Katalin-estélye.** Hirt adtunk már arról, hogy a helybeli önkéntes tűzoltó-egylet folyó hó 26-án a Vigadó-termeiben tűzoltó szerelvények beszerzésére nagyszabású estélyt rendez. Az estély meghívói a napokban bocsájtattak ki. A védnőkök között látjuk Mikó Bálint, Gyalóky Sándor, Kállay Ubul, Sümegi Vilmos, Ince Domokos, dr. Györfly Gyula, Fejér Sándor, dr. Fodor Antal, dr. Györgypál Domokos, dr. Fejér Antal és dr. Ujfalusi Jenő neveit, kik az estély erkölcsi sikerét garantálják. Tűzoltó-egyletünknek ez az első nyilvános estélye s így közönségünk bizonyára nem fogja megvonni támogatását, mert tűzoltóinknak eddig kifejtett önzetlen fáradozásai méltán megérdemlik az elismerést és támogatást.

— **Gyűjtés.** A szegénysorsu tudóbetegék javára nov. 1-én a temetőben a gyűjtést a következő bizottsági tagok eszközölték: 2—3-ig Császár Jolán, dr. Fejér Antalné, 3—4-ig Szacsavay Imréné, dr. Imecs Jánosné, 4—5-ig Dájbukát Jakabné, Aczél Ödönne, 5—6-ig Fejér Sándorné és Kovács Antalné. A gyűjtés 52 K 27 fillért eredményezett, mely összeg rendeltetése helyére lett juttatva. — Ugy a gyűjtést eszközölő hölgyek, valamint a nemes szívű adakozóknak hálás köszönetét nyilvánítja az elnökség.

— **Iskolai ünnepély.** A csiksomlyói róm. kath. tanítóképző-intézet tanári kara és ifjúsága az intézet védőszentjének Szent Ceciliának

tiszteletére folyó évi november hó 22-én délelőtt 10 órakor a gyakorló-iskola nagytermében ünnepséget rendez, melyre az érdeklődőket ezen uton is tisztelettel meghívja az igazgatóság. Műsor: 1. Bevezető zene, előadja az ifj. zenekara. 2. Ünnepi beszéd, tartja: Györfly Ignác IV. éves növ. 3. Ének Szent Ceciliáról, előadja az ifj. énekara. 4. »Vezér csillag» Rudnyánszkytól. Szavalja Máthé Albert IV. éves növ. 5. Ének zenekiséréttel. 6. Beszéd: »A keresztény ifjúság szerepe a magyar társadalomban«, tartja Szabó József IV. éves. 7. Hegedű-duett. előadják Lakatos Miklós II. és Fejér Dezső IV. éves növendékek. 8. »Utolsó sor« Váradi Antaltól. szavalja Krizsewsky Albin IV. éves növendék. 9. Hunyadi induló, előadja az ifj. zenekara.

— **A Csikszeredai önkéntes tűzoltó-egylet, tűzoltó fuvózenekart szervez. Tisztelettel kéri azon egyéneket, kik állandóan Csikszeredában laknak és a zenekarba belépni óhajtanak, 8 napon belől Pototzky Pál urnál bejelenteni sziveskedjenek.**

— **Őszi állatdíjazások.** Csikvármegye Gazdasági Egyesülete a földmivélsügyi m. kir. miniszterium segélyezésével november hó 14-én Csiktaplocán és 16-án Csikjenőfalván állatdíjazásokat tartott, melyeken 91 kiállító 15 drb egy éves üszöt, 25 drb két éves üszöt, 44 drb borjas tehenet és 97 drb sertést állított elő díjazásra. I. díjakat nyertek egy éves üszökkel Csorba Antal és Kozma Áron, két éves üszökkel Szabó András és Kába András, borjas tehenekkel Pál István és Dobos Árpád és sertésekkel Antal Dénes és Imre István. A többi díjakban ezeken kívül 22 kiállító részesült. A díjazásokat Puly Iván ker. gazdasági s. felügyelő, a gazdasági egyesület képviselője és a helyenkint alakított bíráló bizottságok intézték. Jelen volt Kiss Ernő a székelyföldi kirendeltség megbízottja, ki a kiállított állatok előnyeit és hátrányait a helyszínen méltatta s az állattenyésztés fejlesztésére a jelen volt gazdaközöniséget buzdította. A csatószegei állatdíjazás az alicsi járásban az állatok közt uralkodó ragadós száj- és körömfajás miatt elhalasztott s annak megtartása annak idején közhírré fog tétetni.

— **Tolsztoj el.** Tolsztoj halálának hire, a melyet moszkvai jelentések alapján a pétervári távirati ügynökség bocsátott világgá állir volt, a mely csak a nagybeteg miatt aggódo lelkek izgalmaiban támadt és talált hitelle. — Világszerte megdöbbenéssel fogadták a gyász-hirt és a sajtó világszerte elíratta a nagy holtat. — A francia kamara is mély részvétellel csatlakozott az orosz nép gyászához. Mialatt ez történt, Tolsztoj Asztapovóban lázasan viaskodott és viaskodik még most is a tudógyuladással. Hatalmas szervezete bírja a harcot és az utolsó orvosi jelentés azt adja hirül, hogy a beteg állapotja javult, érverése és lélegzése nyugodt. Családjá ott van Asztapovóban, de az orvosok nem bocsájtják sem feleségét, sem gyerekeit a beteg ágyához, mert Tolsztojt családjának még az említése is veszedelmes felizgatja.

— **A Székely-féle javaslat és a jogi vizsgák.** Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap mulva törvény lesz, mindazok, akik a törvény életbelépéteig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. A kik azt akarják, hogy az új törvény reájuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak a dr. Dobó jogi szemináriumhoz (Kolozsvar, Bolyai u. 3.) melynek segítségével hat hét alatt letehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsönzi tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felölő jegyzeteket, melyekből otthon elkészült jelöltek rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A »Jogi vizsgák letétele« cz. most megjelent könyvet díjmentesen megküdi. 1—15

— **Még a legbátrabb ember is** megrezzen, ha olvassa a lapokban, hogy a kolera veszélye fenyeget. Megijedni pedig nem jó, sőt még félni sem kell annak a kolerától, aki állandóan tart egy palack Esterházy cognacot házána. A tisztaság mellett egyetlen ellenszere a kolerának.

— **A marosvásárhelyi Bethlen Katalin-Egylet leányinternátusa.** Ez évi szeptember havában nyílt meg Marosvásárhelytől az ottani Bethlen Katalin-Egylet által fentartott leányotthon mintegy husz növendékkel, de máris az érdekeltek szülők legnagyobb meglepedését

Magyar ásványvíz forgalmi és kiviteli részvénytársaság, Budapest, V., Báthory utca 5. szám.

●●●●●●●● Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba. ●●●●●●●●

Egy liter víz ára palackosere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorbag ellen 26 fillér	Borhegyi, hughyajtó 26 fillér	Horgász, étvégyszerjesztő 18 fillér
Borszéki Főkut, ásványvizek királya, kőszvény ellen 26 fillér	Boholti, üdítő víz 26 fillér	Kásonyfüköt-Salutaris jód- és lithium tartalmu 18 fillér
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen 26 fillér	Előpatoki, sárgaság ellen 18 fillér	Répati, égvényes ásványvíz 18 fillér
Bodoki Matild, alkális savanyuvíz 18 fillér	Felsőrákosi Mária, légesőhurut ellen 26 fillér	Székely-Selters, idült gyomorbagok ellen 26 fillér
Baross, vesebaj ellen 26 fillér	Hargitaligeti, üdítő ital 26 fillér	Sztojka, cukorbetegség ellen 28 fillér

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a TERMÉSZETES ÁSVÁNYVÍZ gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

47 Magyar ásványvizeink a külföld majdnem összes gyógyvizeikkel pótolhatók.

Raktár: Fährndrich Zoltánnál, Csikszeredában.

ALAPITTATOTT 1885.

ALAPITTATOTT 1885.

HARKÓ LAJOS

URI SZABÓ-ÜZLETE

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 2. szám. (Státus palota).
SÜRGÖNYCÍM: HARKÓ SZABÓ, KOLOZSVÁR.

Ajánlja dusan felszerelt szövetraktárát, ugymint:

Hazai és angol szöveteit.

Vidékre megrendelőknek mintagyűjteményét készséggel küldi meg, mértékvétel és próba helyett elegendő egy jól álló használt ruha beküldése. Vidéki megrendelést jutányos árban és pontosan eszközöl.

47

A legtöbb kiállításon legelső díjjal kitüntetett és első orvostanárok által ajánlott, kitünő minőségű

Esterházy cognac

mindenütt kapható!

Az

Esterházy cognac

☞☞☞ a közönség kedvenc itala! ☞☞☞

Esterházy cognacgyár

TELEFON **Központi irodája:** TELEFON
31-49. **BUDAPEST,** 31-49.
V. kerület, Csáky-utca 14. szám.

9-

Csikmegyei Székely Bank Részvénytársaság Csikszeredában.

Van szerencsénk Csikszereda város és vidéke közönségét tisztelettel értesíteni, hogy folyó 1910. évi április hó 20-ik napján megnyitottuk a

Csikmegyei Székely Bank Részvénytársaságot.

Üzleti helyiségünk a Lukács Juliska urnő házában (Kossuth-utca), a Köhid mellett.

Elfogadunk betéteket betéti könyvecskékre és folyószámlára, legelőnyösebb kamatozás mellett.

Kölesönöket adunk betáblázás és váltó fedezet mellett.

Leszámitolunk váltókat előnyös kamatfizetés mellett.

Lombard kölcsönöket nyújtunk az érték 80 százalékáig, a tőzsdén jegyzett mindennemű értékpapírokra, előnyös kamat mellett.

Értékpapírokat veszünk és eladunk. — Folyószámla hitelt nyújtunk.

Sorsjegyek huzásainak nyilvántartását díjmentesen ellenőrizzük.

Idegen pénznek beváltási helye.

Minden a bank és takarékpénztári szakmába vonatkozó felvilágosítást díjmentesen adunk.

Tisztelettel:

AZ IGAZGATÓSÁG.

-28

ÜZLET MEGNYITÁS! Van szerencsénk a helyi és vidéki nagyközönség b. tudomására hozni, hogy Szabó Ferenc és Társa cég alatt

kocsigyártó, nyerges, kárpitos és szijgyártó-üzletet

nyitottunk, a Csikszeredai Takarékpénztárral szemben, ahol elvállalunk a fent említett szakmába vágó bármely munka kivételét pontosan és a legjutányosabb árak mellett. Elvállalunk mindenféle paplan varrásokat. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradunk kiváló tisztelettel

Szabó Ferenc és Társa, Csikszeredában,
Apaffi Mihály-utca 18. szám. 52

Ugyanis egy teljesen szakképzett segéd azonnal felvétetik.

A LEGJOBB ÉS LEGBIZTOSABB TYUKSZEMIRTŐ
„BABY“, ára 50 fillér.

Ha öszül a haja vegyen „HAJIFJITÓT“,
mely a hajnak visszaadja az ifjúkori eredeti színét.

Kéz, hónalj és lábizzadás ellen egyedüli biztos szer a
„LINGVO LEONO“.

Kaphatók: Fekete Vilmos illatszertárában, Csikszeredában.
Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek. 52

47

LITTKÉ L. pezsgőborgyár-telepe

PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3. sz.

Frigyes főherceg ö császári és királyi fensége
Salvator Lipót főherceg ö. cs. és kir. fensége és a
„Nemzetközi Hálókocsi“- és „Európai Express-vonat-Társaság

SZÁLLÍTÓJA. 47

PEZSGŐFAJOK:

Sport „GRAND VIN SEC“, || „FOR ENGLAND“ (savanykás),
Casino „EXTRA SEC“, || Britania „Extra Dry“ cukor nélkül.

PALLÓ, DESZKA, LÉC, GYALULT PADOZAT DESZKA
ÉPÜLETFA.

CÁNDRA (HULLADÉK LÉC) RÖNKVÉG
SZEKER- ÉS ÖL-SZAMRA, VALAMINT

FÜRÉSZPOR

minden mennyiségben állandóan kapható:

Klein Sámuel csikszeredai gőzfűrész telepén.

TELEFON 19.

Gömbfa tulajdonosok szíves tudomására hozom,
23 hogy minden szombatn bérvágás van. 30